

**„Chci, aby studenti sami tvořili a uváděli své nápady do života,“
říká o výuce nový pedagog Kulturní dramaturgie Hasan Zahirović**

Autor: Martin Kůs

OPAVA - Do naší země ho přilákal kurz českého jazyky v Olomouci. To prý stačilo k tomu, aby se rozhodl zůstat. Zabydlel se v Brně, městu kultury zaslíbeném, a začal zde studovat i pracovat. Nejnovější krok ho pak přivedl do Opavy. Nastoupil zde na oddělení Kulturní dramaturgie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity jako odborný pedagog.

Už jméno Hasan Zahirović napovídá, že není rodilý Čech: „Jsem původem z Bosny a Hercegoviny, z města Brčko na východě země, kde jsem vyrůstal a začal i chodit na střední ekonomickou školu,“ představuje se nová posila učitelského sboru univerzity. Válka v bývalé Jugoslávii ho zastihla v době studia třetího ročníku. Říká se, když mluví zbraně, mlčí múzy. V tomto případě ale válka umlčela také vzdělávání, navíc Hasan dokonce musel s rodinou rodné město opustit. Dostudovat mohl až po válce. Když se znovu otevřela první vysoká škola v zemi, stal se Hasan jedním z posluchačů Pedagogiky na Filozofické fakultě v Sarajevu. Vystudovaný, tehdy dvacetiletý pedagog našel v zemi, kde chyběli učitelé, místo hned. Během sedmiletého působení za katedrou vystudoval na Fakultě humanitních studií v Mostaru ještě herectví. Další cesta Hasana vedla do Sarajeva, kde nastoupil na místo výchovného poradce na zdejším Persko-bosenském gymnáziu.

Hasan Zahirović

Narozen 28. ledna 1975 v Brčku, Bosna a Hercegovina, od roku 2006 žije v České republice. Je herec, překladatel, teatrolog, dramaturg a pedagog. Věnuje se herectví, překladu, divadelní vědě.

Profesně se zaměřuje na české meziválečné a moderní divadlo, stejně jako na divadlo autorů ze zemí bývalé Jugoslávie. Absolvoval magisterské studium divadelní vědy na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity. Byl garantem, dramaturgem a spolupřekladačem většiny her Festivalu scénických čtení textů autorů z ex-jugoslávských zemí YOUGO! (Divadlo Feste, Brno, 2011). Spolu s dalšími kolegy překládá divadelní hry z bosenštiny, chorvatštiny a srbštiny do češtiny. Píše pro Disk (DAMU), Zprávy a Zpravodaj (Společnost bratří Čapků), Kultura (Klub kultury Praha), Riječ (Brčko), Zehra (Sarajevo), Susreti (Záhřeb), Jednota (Chorvatsko). Pracuje jako odborný asistent na oboru Kulturní dramaturgie Slezské univerzity. Je aktivistou Společnosti bratří Čapků v Praze.

Zdroj: profil Hasana Zahiroviće na webu Dilia

Když Bosenské národní divadlo v Zenici vyhlásilo konkurz, přihlásil se a stal se v roce 2000 na šest let jeho hercem. „Hrál jsem nejen v divadle, ale také v seriálech a filmech, měl jsem v té době opravdu hodně práce,“ říká dnes Hasan o těch dobách. Na druhou stranu mu ale vadila situace kolem něj.

„Lidé byli neustále naštvaní, stíny války a nedořešených křivd byly prakticky v každém, pořád se řešilo, kdo komu ublížil. Já si najednou začal uvědomovat, že mne to tam nebaví. Doposud nejlepší léta života mi vzala válka, tak proč mi má brát i dnešek, proč žít v zemi, kde se lidé navzájem nesnášejí?“ vzpomíná Hasan. Zlom přišel ve chvíli, kdy se jako herec dostal na českou ambasádu, kde moderoval několik večerů a připravil několik performancí. Zalíbila se mu také čeština jako jazyk a dál už to známe. Olomouc, Brno, Opava...

Po příchodu do Brna se rozhodl ještě studovat a v roce 2008 se stal se magistrem v oboru divadelní věda. „Původně jsem chtěl na DAMU nebo JAMU, ale jako cizinec jsem na akademii studovat nemohl. Náš stát

poskytoval stipendia jen na univerzity, nikoli na akademie. A tak jsem si vybral divadelní vědu jako nejbližší obor. Dnes vím, že to byl dobrý nápad,“ říká Hasan, který v současné době pokračuje doktorským studiem oboru Scénická tvorba a teorie scénické tvorby u profesora Jaroslava Vostrého a docentky Zuzany Sílové. Tentokrát už na DAMU. „Věřím, že letos se mi podaří obhájit moji doktorskou práci,“ konstatuje.

Když jsme se vydali za Hasanem do areálu Hradecká ulice, kde se měl rozhovor uskutečnit, zahajoval právě výukový seminář. Žádné lavice a uniformita učebny. Spolu se svými studentkami z druhého ročníku si stoupl do kruhu a než se začalo, společně se protáhli a uvolnili. I přesto, že je znatelně omezoval prostor malé učebny, kterou mají

k dispozici. Hasan se nijak netají, že hodlá své posluchače vést trochu netradičními metodami a vštěpovat jim zásady ojedinělosti divadelní profese.

„Už v Brně, ale třeba také v Praze jsme realizovali několik performancí a představení na místech, která jsou u lidí tradičně nedivadelní, například na poště, v galerii nebo třeba na bazénu,“ říká pedagog, který obdivuje dílo J. A. Komenského a mimo to, že zapojuje jeho "školu hrou" do výuky, také napsal knihu Metodika pro náboženskou výuku, v níž vložil Komenského teorii vzdělání do výuky islámu.

Druhým Čechem, ke kterému má Hasan neskryvaný obdiv, je Karel Čapek. Do bosenštiny přeložil jeho Věc Makropulos, Bílou nemoc či Matku a je také čestným členem Společnosti bratří Čapků. K úplnosti je ale třeba dodat, že do svého rodného jazyka přeložil také více než sto básní Jana Skácela, Dorotku M. Frydrychové nebo připravil titulky k několika českým filmům. Naopak z bosenštiny, chorvatštiny a srbštiny překládá do češtiny divadelní hry, známý je jeho projekt YUOGO! v brněnském Divadle Feste, kdy českému divákovi zprostředkovával právě hry autorů ze zemí bývalé Jugoslávie.

V rámci pedagogické činnosti na Slezské univerzitě je Hasan rozhodnut předat studentům co možná nejvíc ze svých zkušeností. „Je mi jasné, že zkušenost nelze předat přímo, ale lze vést posluchače takovou cestou, během které tyto zkušenosti bude šance na ně přenášet. Opavští studenti mne nadchnuli, jsou hodně zvědaví, mají talent i zájem o obor i dění v divadle. Neříkám, že to samo o sobě stačí, protože k tomu je třeba přidat také hodně náročné práce, ale naše společné nadšení mi stačí k tomu, abychom něco dokázali. Nechci si stěžovat, vím, že když člověk chce, vždy si dokáže najít prostor. To, co jsem jim sliboval na začátku a jak to já vidím, je především tvorba, tedy ne, aby ne, aby byl učitel určitým šéfem, který pracuje a studenti jen plní úkoly, ale aby sami tvořili a uváděli své nápady do života,“ říká o svých metodách Hasan.

Za krátkou dobu působení v Opavě už poznal několik posluchačů, kteří mají také ambice dramatiků. Také už splétá plány, jak tato literární díla představit, ať už jsou to hry, verše nebo povídky. V závěru semestru bychom se tak mohli dočkat zajímavé performance v otevřeném prostoru přímo na půdě Slezské univerzity.

„Chci studentům ukázat, že to, co dělají, má nějaký význam, že přímý kontakt s publikem je hodně motivující pro další tvůrčí počiny a i plnění povinností,“ říká pedagog, který už teď se svými studenty začíná pracovat na dalším ročníku festivalu Na cestě a připravovat autorské hry opavských studentů Kulturní dramaturgie. To však nejsou jediné cíle, které si dává. Rád by také časem podpořil vydání sborníku právě s původními autorskými texty studentů nebo podnítil vydávání studentského on-line časopisu věnovaného divadlu. „Zatím je vše na začátku, přiznávám, že nápadů mám více, ale uvidíme, jaké budou časové i materiální možnosti, a také se musím sejít se zájmem studentů,“ říká Hasan Zahirović a dodává: „A třeba se také dočkáme opravdové prostorné zkušebny Kulturní dramaturgie, abychom se nepletli jeden druhému.“